

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 8 april 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om rätt för vissa marinintendenter att såsom tjänstetid tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

(1:a avd.)

Uti en inom andra kammaren av herr *B. Holmgren* väckt motion (nr 6) har hemställts, att riksdagen ville besluta, att de marinintendenter, som varit extra ordinarie kammarskrivare vid flottan och marinintendenter av 2. graden i flottan eller i marinintendenturkåren, finge såsom tjänstetid som marinunderintendenter tillgodoräkna sig tiden som extra ordinarie kammarskrivare och såsom tjänstetid som marinintendenter av 2. graden vid marinintendenturkåren tjänstetiden som marinintendenter av 2. graden i flottan eller i marinintendenturkåren.

Motionären har anfört bl. a. följande:

»I Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen den 29 juni 1921 (S. F. S. nr 388/1921) återfinnas i §§ 7 och 8 bestämmelser angående tjänsteårsberäkning. Vid tillämpning av dessa föreskrifter har inträffat, att en del personal blivit jämförelsevis styvmoderligt behandlad, och de av förstahandsmyndigheterna givna tolkningarna ha ej alltid stått i överensstämmelse med reglementets anda, varom talrika besvärsmål nogsamt bära vittne. Emellertid har genom besvärs anförande rättelse ej ernåtts i alla fallen, och i ett av dessa, åsyftande en del marinintendenter, vilka vid övergången till det nya avlöningssystemet kommit i påtagligt ogynnsam ställning, har Kungl. Maj:t förklarat sig — av formella skäl — förhindrad gilla de gjorda besvären. Här är det emellertid utan tvivel fråga om ett undantagsfall (frågan berör endast sju personer). Marinintendenturkårens sena tillkomst, varvid den första rekryteringen ägde rum från den gamla civilstaten, som tidigare utfört kårens nu tillkommande göromål, jämte de av rättvisa och billighet dikterade och av 1911 och 1917 års riksdagar beslutade omläggningar av lönerna inom kåren, varigenom flera befattningar förlades i de högre graderna, vilka omläggningar uteslutande torde få betraktas som löneregleringar, äro omständigheter, vilka med full tydlighet peka hän på det faktum, att kåren intagit och i vissa fall allttjämt intager en undantagsställning i förhållande till övriga kårer inom marinen. Detta förhållande har vid flera tillfällen återverkat på personalens avlöningsförhållanden, och vid ovannämnt avlöningsreglementes ikraftträdande orätt-

vist inverkat på här ovan nämnda sju personers tjänsteårsberäkning. Vid placering i löneklass av dessa har sålunda ej vederbörlig hänsyn tagits till bestämmelserna i § 7 i avlöningsreglementet, vari det stadgas, att beställningshavare, som tidigare i statens tjänst utfört arbete, likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att utföra å beställningen, må tillgodoräkna sig den tid, under vilken detta arbete utförts. För ifrågakarande marinintendenter har den tid, de tjänat kronan som extra ordinarie kammarskrivare, märkvärdigt nog ej ingått i tjänsteårsberäkningen, ehuru de under denna sin tidigare tjänsteutövning fullgjort fullt likvärdigt arbete med det, de såsom marinunderintendenter vid kårens nydaning 1904 kommit att utföra. Ej heller torde man, såsom nu skett, helt få bortse ifrån det förhållandet, att dessa marinintendenter på grund av kårens tidigare exceptionellt dåliga befordrings- och därigenom även avlöningsförhållanden, vilka olägenheter blivit så tydligt av statsmakterna erkända och gottgjorda genom nyssnämnda vid 1911 och 1917 års riksdagar fattade beslut, av Kungl. Maj:t långt tidigare på grund av ådagalagda förtjänster tillagts högre tjänsteklass, d. v. s. utnämnts till närmast högre befattning i flottan (marinen) för att giva dem en militär tjänsteställning, svarande mot deras befattningar. Det pekuniära vederlaget kunde emellertid ej samtidigt effektueras på grund av bristen på ordinarie beställningar inom den högre tjänsteklassen, utan blev detta först möjligt genom 1911 års riksdagsbeslut, då tidigare missförhållanden i viss mån utjämnades. Men hade kåren blivit vederfaren full rättvisa från början av sin tillvaro, hade här ifrågakarande personal kunnat räkna sig som ordinarie beställningshavare senast från samma tid, Kungl. Maj:t enligt ovan tillagt dem högre tjänsteklass, och dess placering i löneklass vid nu gällande avlöningsreglementes ikraftträdande hade då fått ett för dem mera rättvist förlopp. Nu har hela den tid, varunder de, vad dem själva vidkommer, mera till namnet än till gagnet tjänat kronan som marinintendenter av 2. gr. i flottan (marinen), på grund av ej berättigad brist av ordinarie beställningar inom graden under samma tid ej kunnat medräknas vid tjänsteårsberäkningen såsom marinintendenter av 2. graden vid marinintendenturkåren, ehuru de under denna tid utfört arbete, som varit fullt likvärdigt med det, som sedermera kommit att svara mot den ordinarie beställningen, och har ju också såsom tidigare framhållits deras befordran i flottan (marinen) av Kungl. Maj:t vidtagits för att giva dem en ställning svarande mot de befattningar, som av dem bestriddes. Härigenom blir den rättvisa, dem vederfarits genom ovannämnda riksdagsbeslut eller löneregleringar, i ej ringa grad dem ånyo berövad, ty de få nu åter kännbart nog dragas med följderna av, att kåren under ett tidigare skede levat under ogynnsamma och ohållbara befordringsförhållanden. Det torde ej vara staten värdigt, att en befattningshavare genom ett nytt avlöningssystem åter kastas tillbaka och frånhändes frukterna av en gång gjord, av rättvisa och billighet dikterad, lönereglering, detta så mycket mera, som avsikten med det nya avlöningsreglementet även varit att dels bereda personalen löneförbättring och dels att utjämna tidigare orättvisor.»

— — — — —

Av den i motionen lämnade utredningen och de upplysningar i ärendet, utskottet därjämte inhämtat, synes framgå, att de marinintendenter, vilka varit e. o. kammarskrivare vid flottan, genom tidigare skedda löneregleringar och därvid fästade avlöningsbestämmelser kommit i en i jämförelse med annan personal vid marinen ogynnsam ställning. Då nämligen vissa grupper av marinens personal genom avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388)

Utskottets
yttrande.

tillförsäkrats rätt att för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid, de innehaft erforderlig kompetens för erhållande av den befattning, de sedermera tillträtt, har något medgivande i sådan riktning icke lämnats för ifrågavarande marinintendenter del.

Motionärens förevarande förslag avser att bereda dem rätt att av den tid, de innehaft stadgad kompetens för erhållande av befattning såsom marinintendent, för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig tillgodo den del, de jämväl genom i flottan eller i marinintendenturkåren vunnen befordran innehaft en mot denna kompetens svarande högre tjänsteställning. Då utskottet måste finna det framställda förslaget överensstämmande med billighetens fordringar, har utskottet ansett sig böra tillstyrka detsamma. Utskottet vill härvid framhålla, att antalet av de marinintendenter, detta medgivande skulle komma att omfatta, allenast uppgår till sju och att några konsekvenser för andra personalgruppers del av ett bifall till förslaget icke kunna väntas uppkomma.

Den uppflyttning i högre löneklass, som vid ett godkännande av utskottets förslag kommer att äga rum, synes utskottet böra tillämpas från och med ingången av innevarande år.

På grund av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av herr Holmgrens ovanberörda motion må medgiva, att de marinintendenter, som varit extra ordinarie kammarskrivare vid flottan och därefter marinintendenter av 2. graden i flottan eller i marinintendenturkåren, må såsom tjänstetid som marinunderintendenter tillgodoräkna sig tiden som extra ordinarie kammarskrivare och såsom tjänstetid som marinintendenter av 2. graden vid marinintendenturkåren tjänstetiden som marinintendenter av 2. graden i flottan eller i marinintendenturkåren.

Stockholm den 8 april 1924.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 41.

Reservation:

av herrar *P. Nilsson* i Bonarp och *C. R. Jansson* i Falun, vilka ansett, att utskottet bort avstyrka den i ämnet väckta motionen.